Talousvaliokunnan kuuleminen 19.4.2022, hallituksen esitys 14/2022 vp

Erityisasiantuntija Kristiina Vainio

Kirjallinen vahvistus puhelinmyynnissä otettava käyttöön

- Kuluttajista 78 % prosenttia kannattaa
- Aito harkintamahdollisuus, lainvastaisen menettelyn ehkäiseminen
- Kaikkein heikoimpien suoja
- Ei rajoiteta yritysten mahdollisuutta harjoittaa puhelinmyyntiä

Puhelinmyynnistä aiheutuu tutkitusti haittoja

- Yli 80 % kuluttajista ei pidä puhelinmyyntiä mieluisena eikä hyödyllisenä ostotapana
- KKV:n selvityksessä lähes puoleen tehdyistä puhelinmyyntitilauksista oli kuluttajien mielestä liittynyt ongelmia tai epäselvyyksiä
- Noin viidennes puhelinmyynnistä tilanneista ilmoitti joutuneensa maksamaan tilauksestaan enemmän kuin myyjän kanssa oli sovittu puhelimessa

Ei soveltamisalapoikkeuksia

- Kuluttajilla on sama oikeus ja tarve suojaan kaikessa puhelinmyynnissä
- Viestintäpalvelusopimusten erityissääntely (SVPL 106 b § 4 mom.) ei anna vastaavaa suojaa kuin mitä kirjallinen vahvistus toisi

Yritysvaikutusten arviointi puutteellista

- Suomessa todennäköisesti useita satoja aktiivisesti puhelinmyyntiä tekeviä yrityksiä (HE:ssä annetut tiedot)
- Yritysvaikutuksista annetut arviot perustuvat pieniin otantoihin, selvitykset eivät julkisesti saatavilla tai arvioitavissa
- Esim. esityksessä viitatut lehti- ja vakuutusalalta saadut tiedot vahvistusmenettelyn käyttöönotosta aiheutuvista kuluista ovat HE:n mukaan huomattavan korkeat verrattuna arvioituihin toteutuneisiin investointikustannuksiin Ruotsissa

Esimerkkinä Ruotsin lehtiala (1)

- Puhelinmyynnin kirjallinen vahvistus käyttöön syksyllä 2018
- Saatavilla laajasti pitkän aikavälin tutkimustietoa mm. lehtitilausten määrästä ja siitä, kuinka suuri osuus ruotsalaisista tilaa sanomalehtiä
- Tutkimukset julkisia, riippumattomien tahojen laatimia

Esimerkkinä Ruotsin lehtiala (2)

- Esim. Mediebarometern 2020: sanomalehtien tilaajamäärät Ruotsissa ovat olleet jo parin vuosikymmenen ajan laskussa
- Barometrin tulokset eivät tue näkemystä, jonka mukaan kirjallisen vahvistuksen vaatimus lehtitilausten puhelinmyynnissä olisi johtanut tilausmäärien dramaattiseen vähenemiseen
- Mahdollista puhelinmyynnissä tehtyjen tilausten laskua ilmeisimmin pystytty kompensoimaan muissa myyntikanavissa tapahtuvalla myynnillä
- Mediabarometrin osoittaa sanomalehteä tilaavien osuuksissa pitkään jatkuneen laskevan trendin, jonka voidaan hyvällä syyllä olettaa jatkuneen myös vuoden 2018 jälkeen riippumatta yhteen myyntikanavaan kohdistuneesta sääntelymuutoksesta

Esimerkkinä Ruotsin lehtiala (3)

- Kantar/Sifon ORVESTO Konsument 2021: Helår:
- 164 ruotsalaisen lehden painos- / levikkimäärät vuosilta 2012–2021
- Painosmäärät pudonneet tasaisesti koko tarkasteluajanjakson, joidenkin lehtien painosmäärät kasvaneet
- Jos vuonna 2018 tapahtunut puhelinmyynnin sääntelyn kiristyminen olisi vähentänyt lehtien hankkimista, sen pitäisi näkyä jyrkempänä pudotuksena vuosien 2017 ja 2019 välillä
- Aineistossa ei nähtävissä tällaista jyrkkää laskua, ko. vuosien välillä näkyy sama tasainen, laskeva trendi, mikä on näkynyt jo vuodesta 2012 lähtien

Esimerkkinä Ruotsin lehtiala (4)

- Tilaa sanomalehtiä, osuus ruotsalaiskuluttajista (Mediebarometern 2020):
- Vuosi 2000: 72 %
- Vuosi 2017: 49 %
- Vuosi 2018: 50 %
- Vuosi 2019: 46 %
- Vuosi 2020: 49 %
- Vuonna 2020 otos tehtiin 7–85-vuotiaista ja tätä ennen 9-79 vuotiaista

Esimerkkinä Ruotsin lehtiala (5)

- Saatavilla olevat tilastot ja tutkimukset osoittavat, että Ruotsissa, kuten muuallakin, sanoma- ja aikakauslehtiala käy läpi muutosta, jossa lehtien lukeminen siirtyy yhä enemmän painetuista lehdistä digitaalisiin lehtiin
- Trendi on jatkunut jo vuosikymmenien ajan, ja on selvästi havaittavissa esimerkiksi 2010–2020
- Syyskuussa 2018 voimaanastuneen kirjallisen vahvistusmenettelyn vaatimuksen vaikutusta ei tilastoissa voida havaita merkittävänä negatiivisena kehityksenä

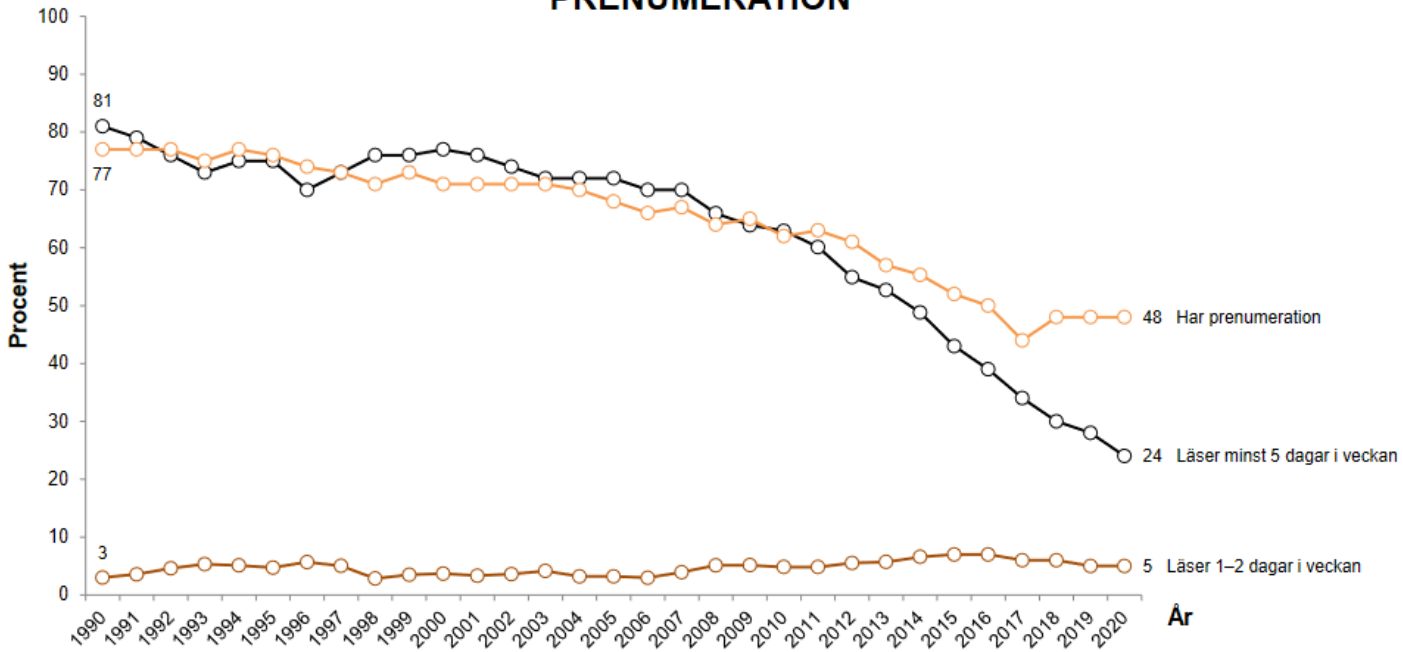

https://www.mprt.se/globalassets/dokument/publikationer/medieutveckling/mediekonsumtion/mediekonsumtion-2021.pdf

SOM-INSTITUTET
SAMHÄLLE OPINION MEDIER

GÖTEBORGS UNIVERSITET

MORGONTIDNING: REGELBUNDEN LÄSNING OCH PRENUMERATION

Kommentar: Resultaten redovisar andel som angett att de har en morgontidningsprenumeration respektive läser en morgontidning åtminstone fem dagar i veckan. Procentbasen utgörs av samtliga svarande.

Frågeformulering: "Läser eller tittar du regelbundet i någon morgontidning på papper?; "Prenumererar du eller någon i ditt hushåll på någon morgontidning? Frågan gäller både papperstidningar och digitala prenumerationer"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1990–2020

info@som.gu.se

https://www.gu.se/sites/default/files/2021-04/1.%20Svenska%20trender%201986-2020_korrigerad%202021-04-26.pdf

Kiitos

Kristiina Vainio
puh. 029 505 3698
kristiina.vainio@kkv.fi

Lintulahdenkuja 2, 00530 Helsinki

Kilpailu- ja kuluttajavirasto